

Pavel Mondschein

O BERÁNKU SNÍŽKOVÍ

a kouzelné rybě

KYNCE

Pavel Mondschein

**O beránku Snížkovi
a zlaté rybce Kýnce**

Pavel Mondschein

**O BERÁNKU SNÍŽKOVÍ
a kouzelné rybce**

KÝNCE

O beránku Snížkovi a kouzelné rybce Kýnce

Text © Pavel Mondschein 2021

Ilustrace © Alena Doubravová 2021

Grafická úprava © Martina Máta Nosková 2021

ISBN 978-80-907297-7-3

Mé milované Kýnce.

(Vidíš? Je to tam.

Tak už mi prosím vrať tu bačkoru.)

Obsah

Kapitola I. Přízraky na louce	7
Kapitola II. Pohádka o beránku Snížkovi	14
Kapitola III. Probuzení	19
Kapitola IV. Lesní mudrc.	30
Kapitola V. Na hruškách	38
Kapitola VI. Hladová řeka	49
Kapitola VII. Aligátoři zemní i vodní.	60
Kapitola VIII. Ve stínu Praotce.	74
Kapitola XI. K hoře vzdálené	86
Kapitola XII. Čudil, Čunil a Čuřil	94
Kapitola XIII. Chrám příběhů	104
Kapitola XIV. Stín na špičce jehly	113
Kapitola XV. Přiznání ve tmě.	122
Kapitola XVI. Vězení stínů	134
Kapitola XVII. Drakobijci	142
Kapitola XVIII. Cestičky a zadní vrátka.	149
Kapitola XIX. Beránek v jámě lvové	157
Kapitola XX. Třetí miska osudu	167
Kapitola XXI. Hrdinové a klobásy.	176
Poděkování	179
Slovo závěrem.	182
Lišáček Ryo a srdce Měsíční matky.	183

Kapitola I.

Přízraky na louce

Kýnka by si zasloužila metál. Nebo možná dva, pěkně obalené prejtem. Celou tu dobu, co ji Kubík plísnil, totiž dokázala udržet vážnou tvář a to pro tuhle malou huňatou fenku nebylo jen tak. Hru na neviňátko se jí sice několikrát pokusil překazit vlastní ocas, který veselým kýváním prozrazoval její skutečnou náladu... ale co. Přece byste po ní nechtěli zázraky! Už tak od ní byl ohromný výkon, že se nehihňala nahlas.

Borderák Kuba, který se tu na ni mračil, byl z početné zvěřiny zdejšího statku služebně nejstarší. Všichni si ho proto považovali a poslouchali ho na slovo. Koho pochválil, ten se hned dmul pýchou jako páv, zato vysloužit si od něj káravý pohled byl pro každého ten nejhorší trest. Tedy, až na Kýňu. Co si kdo myslí, o to se tahle psice se širokými tlapkami a ještě širším úsměvem starala asi jako o bleší škytnutí. Nebo spíš ještě o pár drobků míň. Zajímalo ji jen jedno – aby si užila co nejvíc zábavy. A s Kubou byla občas taková nuda! Jako by z něj s přibývajícím věkem vyprchal veškerý smysl pro humor a lumpačiny. No třeba teď. Ve vlahém jarním podvečeru se dvorem statku nesly jeho výčitky.

„Co tě to napadlo, lézt ovčákovi do spižírny?“ snažil se kamarádce promlouvat do duše. „A jak ses tam vůbec dostala?“

Zakřenila se. „To jsou otázky, takhle navečer. No jak asi? Bylo otevřeno.“

„Nesmysl,“ zamračil se borderák. „Vím moc dobře, že ovčák spíž zamyká. A hodně pečlivě, protože tě zná.“

„Taky se Jackoule s tím zámkem hrozně nadřela,“ souhlasila. „Kočičí drápy jsou sice šperháky jedna báseň, jenže ten nový zámeček tam má nějakou divnou pojistku nebo co. A zatímco ona se s ním mořila, já hlídala u studny, jestli někdo nejde. To její prskání a sakrování se totiž neslo až k sousedům... No a když mě pak zavolala, už bylo *otevřeno*. Opravdu. Nechápu, proč mi to nevěříš,“ dodala ublíženě.

Pes obrátil oči v sloup a bezmocně si povzdychl. „Ta mizerná mňoukačka ať si mě taky nepřeje! Koleduje si, aby jí někdo vyprášil kožich.“

Fenka málem vyprskla smíchy. Představila si, jak by to asi dopadlo, kdyby se dobráček borderák pustil do křížku s tou

záludnou koulí, složenou z chlupů, drápů a zlomyslnosti. Nevsa-
dila by si na něj ani syrovou mrkev.

Kuba si jejího úšklebku nevšímal a pokračoval v litanii.

„A u všech ohlodaných kostí, proč jste ovčákovi snědly
všechny klobásy? Mohly jste mu nechat aspoň jednu!“

Kýnčiny uši vystřelily vzhůru v upřímném údivu. „Tak ty
nebyly pro nás? Hele, v tom jsme nevinně! Jak jsme to asi mohly
vědět? No řekni sám. Když někdo zamkne takovou dobrotu do
temné místnosti a zavěsí ji za falešnou stěnu vysoko pod strop –
tebe by napadlo, že není pro tebe? My měly za to, že tam jsou
schované, aby nám je nikdo nesebral!“

Kubíček se nadechl, aby něco řekl, ale pak jen naprázdno
sklapl. Kýnčin přístup k logice dokázal jeho bordeří mozek
vždycky naprosto vykolejit. Radši změnil téma.

„A to není všechno. Co to bylo s tím srážkoměrem?“

Kýňa zpozorněla. „To mluvíš konkrétně o čem?“ zeptala se opatrně.

„Ovce vás prý viděly, jak ho vyléváte. Co vás to napadlo? Ovčák si
vede záznamy, aby měl přehled o počasí, a vy mu je schválně kazíte.“

„Jo tohle,“ spadl jí kámen ze srdce, že nemluví o té *druhé*
věci. „Nic jsme nevylévaly. Nesmíš taky těm starým brécám věřit
všechno, co beknu. Prostě jsme měly s Jackoulí žízeň, tak jsme
si trochu lokly. Víš, kolik jsme těch klobás ve spíži našly? Musely
jsme je nějak zapít. A miska byla tak daleko a v krku tak sucho...“

Jenže tím Kubíkův výčet stížností nekončil. Kdepak, ani
zdaleka!

„A co mi povíš k těm ukazatelům v lese? No? To se dělá, oto-
čit je tak, aby výletníci místo do sousední vesnice zamířili přímo
k medvědímu doupěti?“

„Vůbec nevím, o čem to mluvíš,“ nasadila Kýňa nevinný výraz, jenže ten mizerný ocas se jí opět rozkýval potlačovaným smíchem.

Borderák se na ni zamračil. „Nehraj si na neviňátko. Zrovna dnes odpoledne se tu Michal stavil a stěžoval si. Chtěl si v brlohu po zimě ještě nějaký ten týden přispat, ale nemůže, protože mu tam pořád někdo courá. No nestydíš se?“

„Trochu jo,“ sklopila zrak i uši. „Na tohle totiž přišla Jackoule sama a to mě fakt štve.“

Kuba by určitě rád pokračoval, jenže podvečerní klid náhle přetálo poplašené bečení z ovčí ohrady. Ta sousedila se statkem z jihu a byla domovem malého stádečka, o které se oba hafani starali. Volání o pomoc, které se mísilo s dusotem cválajících kopýtek, nebylo samo o sobě nijak výjimečným jevem – mladá jehňata totiž dokázala vylekat cokoliv. Třeba nečekaně velká sedmikráska nebo zatoulaná loňská brambora. Tentokrát však rozruch neustával, naopak nabíral na síle.

„A co má být zase tohle!?“ zahromoval Kuba na Kýnku, protože nepochyboval, odkud neplecha vane.

„Tak tohle, holenku, to je pro změnu *můj* nápad,“ pronesla pyšně. „Pojď, honem, ať o nic nepříjeme.“

S těmi slovy se rozběhla ke staré dřevěné brance v dolním rohu dvora, která oddělovala psí část statku od té ovčí. Protáhla se pod ní a kousek poodstoupila, aby udělala místo kamarádovi. Tomu to dalo trochu víc práce, přece jen byl o něco mohutnější. I tak to ale se špetkou bručení zvládl. Aby také ne – vždyť ten průlez tam před lety prohloubil on sám, vlastními tlapkami.

„Hele, sleduj,“ žďuchla do něj potutelně, zatímco si vychutnávala pohled na... na... Co se to vlastně dělo?

Po loučce, která se rozprostírala za statkem, pobíhala jehňata. Což o to, ona tam pobíhala skoro pořád. Když se dají jehně a loučka dohromady, nemůže to dopadnout jinak. Heřmánek s Čepičkou, dva největší nezbedové ze statku i širokého okolí, si dokázali hrát celé hodiny – pelášit sem, šupajdit tam, ducnout se hlavami, kus popoběhnout a začít nanovo... Na to byli odborníci. Jenže tentokrát to nevypadalo na obyčejnou nezbednost. Někdo tu na ty dva nastražil past. Konkrétně šňůru, na které si ovčák od rána sušil velké prádlo. A jak ti dva jehněčí rošťáci tajrdlíkovali, vběhli každý do jedné košile. Rukávy i cípy teď za nimi vlály a oba vypadali... no, trošku jako ovčí bílé paní.

A pokud někomu k vylekání stačí pohled na seschlou ertepli, co teprve takový přízrak! Podvečerem se tak do dupotu kopýtek nesly ustrašené hlásky:

„Pomoc, duch! Honí mě duch!“

„Mě taky! Heřmánku, kde jsi? Pomoz mi, je tu bubák!“

Dus dus dus dus dus, přeběhli v plátně zakletí caparti na druhý konec loučky.

„Neběhej furt za mnou, strašidlo jedno. Mámo, pomoc!“

„Honem, pojdte sem někdo, ten duch si volá na pomoc ještě mámu!“

Dus dus dus dus dus, pelášili ti dva zase zpátky. Nedalo se poznat, kdo vlastně koho pronásleduje a kdo před kým utíká.

Kýnka s Kubou seděli u branky a otáčeli hlavy ze strany na stranu, jak kolem nich ty košilaté přízraky pádily sem a tam.

„Tak co tomu říkáš?“ bleskla Kýňa okem po kamarádovi. „To se mi povedlo, že jo? *Tohle* Jackoule jen tak netrumfne.“

Jenže borderák její veselí nesdílel. Vyvaleně zíral na to, co se před ním dělo, a límeček bílých chlupů se mu začal nazlobeně ježít.

„Zbláznila ses?!“ vyštěkl na ni. „Okamžitě je z toho vymotej a omluv se jim! Co tě to napadlo, vybírat si pro ta svá šprtouchlata zrovna jehňata?“

„Copak se to tu děje?“ ozval se hluboký hlas.

Kuba sebou překvapeně cukl. Z ovčína se vynořily dvě staré ovce, Hermelína s Kamembertou. Obě velké, huňaté a s vlnou protkanou zapomenutými stébly slámy. Zvolna přežvykovaly a moudrými očima poklidně sledovaly podvečerní představení.

„Jen se podívejte, co Kýňa vašim dětem provedla,“ durdil se borderák.

„Inu co, aspoň se před spaním trochu proběhnou,“ prohlásila lakonicky jedna z nich. Nebyl si jistý, jestli Hermelína, nebo Kamemberta – i po letech mu přišly jedna jako druhá.

„No vida!“ zajásala fenka. „Tak já nakonec ještě dělám záslužnou věc! To jsi nečekal, co? Nesmíš být takový suchar, Kubíku.“

„Suchar nesuchar,“ zabručel rozmrzele. „To se ti řekne. Ty nemusíš každý den žehlit průšvihy, které spískal někdo jiný.“

„Tak je nežehli a místo toho si nějaké spíšej sám. Uvidíš, že to stojí za to.“

A jak to dořekla, šlápla na volný rukáv jednoho jehněte, které se právě s táhlým bečením hnalo kolem. Košile zůstala s cuknutím na místě, capart v kotrmelcích pokračoval dál a rozplácl se na trávě. Jedna ze starých ovcí osvobodila stejným způsobem i druhé strašidlo. Teď tam seděla jehňata na zemi obě a zmateně se rozhlížela kolem.

„Jé, tak tady jsi,“ zaostřil Heřmánek pohled na Čepičku. „To mi nebudeš věřit, co se stalo. Byl tady duch! Vážně, ať se mi změní vlna na slámu, jestli lžu.“

Jeho sestřenka se zvedla, otřepala se a rychle nahodila povýšený výraz. „To o tom duchovi samozřejmě vím. Taky mě honil. Ale já jsem se ho vůbec nebála, abys věděl!“

„No... no já se taky nebál,“ snažil se ji rychle trumfnout Heřmánek. „To já proháněl jeho. Strašlivě jsem ho vyděsil, až z toho volal o pomoc!“

V těch košilích předtím vypadali stejně, ale podle hlasu by Kýňa přísahala, že zrovna beránek natropil toho povyku víc.

„Tak mládeži, končíme a hybaj domů,“ utnula debatu jedna z ovcí. „Už se smráká, takže hezky naposledy napít a spát.“

„Mami, a budeš nám vyprávět nějakou pohádku?“ zaškemral Heřmánek.

„Ano, ano! Teto, prosím!“ přidala se Čepička. „Nikdo je nevypráví tak parádně jako ty!“

„No dobře. Ale až budete na seně. Tak alou!“ zavelela Hermelína, kývla psům na rozloučenou a rozvážným krokem se vydala k domovu.

Jehňata poskočila a tryskem utíkala napřed. Na nějaké duchy už obě dávno zapomněla. Čekala je nejoblíbenější část dne – pohádka. A hned po ní druhá nejmilejší činnost, tedy spánek.

Kýně blesklo hlavou, že to ta drobotina nemá špatně zařízené.

Kapitola II.

Pohádka o beránku Snížkovi

Tyhle chvíle, kdy se den chýlil ke konci a všichni se chystali ke spánku, Kýnka milovala. Důvodů pro to měla víc než chlupů na ocase. Zbožňovala onen klid, který zvolna přikrýval celý statek jako voňavá peřina, a navíc si potřebovala po všech těch rošťárnách trochu odpočinout a načerpat nové nápady do dalšího dne. Hlavní příčina ale tkvěla v něčem jiném a ona by bez milosti rafla do zadnice každého, kdo by to na ni chtěl vyslepičit: soumrak byl totiž dobou, kdy staré ovce vyprávěly jehňatům pohádky. Milovala ty jejich příběhy, jako by byla malé štěně unavené celodenním zápasem s pantoflí. Pokaždé si lehla kousek od vchodu do ovčína – tak, aby ji nikdo neviděl, ale zároveň aby jí neuniklo ani slůvko. A dnes se těšila obzvlášť. Stará Hermelína uměla vyprávět jako nikdo jiný, znala pohádek snad tři nůše a Kýně se u nich překrásně usínalo.

Tak která to bude tentokrát? O tom se právě na seně vedla zapálená a hlasitá debata.

„Teto, tu o ovečkách a kouzelném akátu, prosím prosím!“ škemrala malá Čepička.

„Vůbec ji neposlouchej, mami. A radši nám řekni tu o větru, jak plašil beránky na obloze. Ta je bezvadná.“

„Ty jsi taky beránek na obloze,“ odsekla Čepička. „Když ne tu o akátu, tak co třeba, jak šly ovce hledat konec světa?“

„Ta je moc dlouhá, vždycky u ní usnu a nikdy ji neslyším do konce,“ zabručel nespokojeně Heřmánek.

„Víte co, mládeži?“ vložila se do jejich debaty Hermelína. „Já vím, kterou si dnes dáme. Budu vám vyprávět o beránku Snížkovi a ztracených ovečkách. Co vy na to?“

„Jé, ta je perfektní, ano, ano!“ zajásala malá jehnička.

„Jo, mami, tu mám moc rád,“ souhlasil i Heřmánek. „Uhni, Čepice jedna vlněná, pletená, ať si sem můžu lehnout taky. A ty vyprávěj, prosím.“

Zašustilo seno, jak se jehňata uvelebovala do poslouchací polohy, a bahnice si odkašlala. Kýnka zavřela oči a nastražila uši. Těšila se, tuhle ještě neznala.

„Bylo nebylo, v zelených kopcích pod modrou oblohou žil jeden beránek. Jelikož se narodil první zimní den, dostal jméno Snížek. Rostl a sílil jako jarní tání, až z něj časem dospěl beran jak se patří. Velký, statný a náramně udatný. Staral se o své stádo, pásal se s ním, poslouchal vítr a ke spokojenosti mu nic nechybělo. S každým dobře vycházel, ale běda, pokud chtěl jeho ovečkám někdo ublížit. To hned sklonil hlavu s mocnými rohy a hnal toho vetřelce přes tři potoky a čtyři lesy. Nikoho se nebál a všichni vlci, lišky i medvědi široko daleko si dávali moc dobrý pozor, aby mu náhodou nezkřížili cestu. Dokonce i menší draci raději létali oklikou.“

„Úplně jako náš Vendelín. Až na to, že ten se bojí i sousedovic slepic,“ špitla Čepička a oba se tomu s Heřmánkem zahihňali.

Hermelína si vyrušení nevšímal a pokračovala: „Jednou se Snížkovi ztratila ovečka. Celý den ji hledal, chodil po kopcích i lesích, volal ji, jenže marně. Hledal ji tak dlouho, až se z rána stalo odpoledne a z odpoledne večer... a nic. Doufal, že se snad objeví druhého dne, jenže se ani po rozbřesku nevrátila – a místo toho dokonce zmizela další! Jako by se po obou země slehla. Pátral po nich, ani nepil a nejedl, celé okolí prošel křížem krážem a zbytek stáda se mezitím třásl na louce strachy o sebe i ztracené kamarádky. Se soumrakem se Snížek vrátil s prázdnou... a ráno zase chyběla další ovce. To už bylo moc! Tentokrát ale aspoň našel stopu: otisk té největší vlčí tlapy, jakou kdy za celý svůj beraní život viděl.“

Jehňata ani nedutala. Také Kýnku ten příběh vtáhl natolik, jako by se jí odehrával přímo před očima. A dokonce i měsíc, který se zvolna vyhoupl nad obzorem, mlčel a pozorně starou ovci poslouchal.

„Snížek už toho měl tak akorát. Zlostně si dupl, odvedl zbytek stáda do tajného údolí hluboko v kopcích, aby bylo v bezpečí, a sám se vydal pátrat po tom zlotřilci, který si s ním takhle drze pohrával. Jenže kde ho hledat? V horách na severu? Za Ledomodrým jezerem na východě? V divokých hvozdech na západě? Přemýšlel, přemýšlel, a mezitím zvolna kráčel, kam ho nohy nesly.

Takhle ho našla sýkorka Čírka. Byla chuděra celá strhaná a unavená, div že jí pířka na křídlech nevypadala.

„Tady jsi, Snížku, čir-čir! Už několik dní tě hledám,“ pípala poplašeně, když konečně popadla dech.

„Copak se děje, Čírko?“

„Od jihu přitáhla tlupa krvelačných vlků. Kamkoliv zamíří, tam je zle. Skřítkům v lese ničí domky. Zajícům překazili volbu nového krále. Pořád vrčí, všechno ničí a vůbec z nich jde strach,

Pohádka o beránku Snížkovi

čir-čir! A jejich vůdce, ten je ze všech nejhorší – obrovská bestie s rudýma očima a tlapami jak koňská kopyta. Musíš tomu jejich řádění učinit přítrž! Kdo jiný by to zvládl než ty?’

Tohle bylo přesně to, co Snížek potřeboval vědět! Určitě měli ty ovčí únosy na svědomí oni! Mají-li vůbec vlci svědomí...

Rychle Čírce poděkoval a hned vyrazil na jih, do kraje plného luk a zelených hájů, kde snad najde svoje ovečky.“

Hermelínin podmanivý hlas uspával. Kýnka už zlehka dřímala, ale pořád jí do sladkého polospánku pronikaly střípky Snížkova dobrodružství. Jak vlky našel a rozprávěl, jen aby zjistil, že toho sice napáchali spoustu, ovšem jeho oveček se ani nedotkli. Jak zachránil kouzelnou rybkou a ona mu na oplátku slíbila splnit tři přání. Jak se vydal na dlouhou cestu a s rybčinou pomocí zdolal všechny překážky, až se dostal k té poslední, největší ze všech...

Pohádka o beránku Snížkovi

Zatímco se fenka nezastavitelně nořila do světa snů, představovala si, co by asi tak udělala ona, kdyby se někdo pokusil ukrást její ovečky. Ona by něco takového především vůbec nedovolila! Vždyť proto tu také ležela – aby na ně dávala pozor a žádný vlk nebo noční můra se neodvážili je obtěžovat. S každým výdechem pro ni ale bylo čím dál obtížnější udržet pozornost. Vlastní myšlenky se jí mísily s Hermelíninou pohádkou, až sama nepoznala, kde mezi nimi vede hranice. A ještě než se Snížek dostal k poslednímu boji, zařezávala už jako starý dřevorubec. Funěla, cukala nohama a občas ze spaní vykníkla nebo vycenila zuby. Nejspíš se jí zdálo, že odhání od ovčína nevítané vetřelce.

Buď to, nebo měla svůj milovaný sen o dirigování sboru zpívajících klobás. U ní si jeden nikdy nemohl být jistý.

Kapitola III.

Probuzení

Sluneční paprsky se domluvily se stéblem trávy a společně lechtaly Kýnku na čumáku tak dlouho, až se konečně probudila. No, že to ale trvalo!

Fenka si zhluboka odfoukla, ale s otevíráním očí se zatím nenamáhala. Přemýšlela. Její vnitřní hodiny říkaly, že je ještě brzy ráno. Má tedy hned vstát, aby si prodloužila den a užila co nejvíc skopičin, nebo využít okolního klidu a ještě si dát dvacet?

Nakonec to věčné ranní dilema zešíroka rozzívla a rozhodla se pro první variantu. Protáhla se – hezky nejprve přední tlapy, potom zadní – vytřepala z kožichu několik dřímajících mravenců a řekla si, že se jukne, jestli už ovčák připravil snídani.

Jenže... něco tu nehrálo. Zaraženě se rozhlédla. Pak zamrkala, zavrtěla hlavou, otočila se dokolečka a rozhlédla se znovu. Nepomohlo to. Vážně se neprobudila na statku. Tím si byla naprosto jistá. Zatímco doma měli na dvoře studnu, tady zurčel pramínek vlévající se do studánky. Zatímco ve špejcharu měl ovčák nařezané dřevo, tady kousíček od ní rostl celý hustý les. Ještě naporcovaný.

Chvíli tam jen tak stála, aby nakonec stoicky pokrčila rameny. Holt se probudila na nějaké loučce kdoví kde. Už zase.